

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ДУАЛЬНА ОСВІТА ЯК ОДНА ІЗ ФОРМ
ПОЛІПШЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ
ФАХІВЦІВ» / «ДУАЛЬНА ОСВІТА ПІД ЧАС ВІЙНИ»**

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND
PRACTICAL CONFERENCE**

**«DUAL EDUCATION AS A FORM
OF IMPROVING THE QUALITY OF SPECIALIST
TRAINING» / «DUAL EDUCATION IN TIME
OF WAR»**

Kyiv, 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**ДУАЛЬНА ОСВІТА ЯК ОДНА ІЗ ФОРМ
ПОЛІПШЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ /
ДУАЛЬНА ОСВІТА ПІД ЧАС ВІЙНИ**

**Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції**

27 листопада 2024 року

Київ 2024

УДК 378.147 (082)

*Рекомендовано до друку Науково-методичною радою
Науково-методичного центру ВФПО (протокол від 02.09.2024 № 3)*

Дуальна освіта як одна із форм поліпшення якості підготовки фахівців /
Дуальна освіта під час війни : матеріали Міжнародної науково-практичної
конференції, 27 листопада 2024 р., Науково-методичний центр ВФПО. – Київ,
2024. – 208 с.

**Відповідальні за випуск: Алла ЧАЙКОВСЬКА, Ольга
ХРУСТАЛЬОВА, Юлія СТРИШЕНЕЦЬ, Ірина МОРГУН** (Державна
установа «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти»)

Редактори

Ірина СЄРОВА, Людмила ТАЛЮТА

**За точність і зміст матеріалів, достовірність і розкриття проблеми відповідальність
несуть автори публікацій**

Висновки

У подальшому необхідно враховувати таке:

- необхідність будувати ефективну комунікацію між закладом освіти та підприємствами;
- забезпечувати належні якості практичного навчання та достатню кількість місць для практичного навчання;
- дуальна форма освіти є важливим кроком до підвищення якості підготовки ветеринарних фахівців і їх конкурентоспроможності на ринку праці.

Список використаних джерел

1. Ковальчук В. Розвиток емоційного інтелекту педагога у воєнний та повоєнний час : матеріали ХІІ міжнар. наук.-практ. конф. (м. Хмельницький, 19-20 жовтня 2023 р.). Хмельницький, 2023. С. 96–97.
2. Нові тенденції дуальної освіти у підготовці фахівців ветеринарної медицини / О. Л. Нечипоренко, Л. Г. Улько, Л. М. Коваленко, Ф. Г. Рошка. *Дуальна форма здобуття освіти: успіхи та проблеми першого року запровадження пілотного проєкту у закладах фахової передвищої освіти України* : зб. тез Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 22 жовтня 2020 р.) ; Науково-методичний центр ВФПО. Київ, 2020. С. 69–74.
3. Шершенюк О. М. Міжнародний досвід підготовки фахівців за дуальною формою. *Вища освіта за новими стандартами: виклики у контексті діджиталізації та інтеграції в міжнародний освітній простір* : зб. матеріалів Міжнар. наук.-метод. конф. (м. Харків, 10 травня 2022 р.) ; Харків. нац. автомоб.-дор. ун-т. Харків, 2022. С. 88–90.

ЧАПЛІНСЬКИЙ Юрій, канд. екон. наук, доцент

Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ;

ЧАПЛІНСЬКА Катерина, здобувачка вищої освіти

Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича

Uran802007@gmail.com

ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ДУАЛЬНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

В умовах воєнного стану ринок праці в Україні продовжує розвиватися, і вимоги до фахівців змінюються відповідно до нових викликів. Застарілі методи підготовки фахівців, що базуються лише на теоретичних знаннях, вже не можуть цілком задовольнити потреби роботодавців. У сучасних умовах роботодавці все частіше віддають перевагу фахівцям, які мають практичні

навички та досвід роботи в реальних умовах виробництва. Саме тому впровадження дуальної освіти стає пріоритетом розвитку системи освіти в Україні.

Дуальна форма здобуття фахової передвищої та вищої освіти – це спосіб здобуття освіти, що передбачає поєднання навчання в закладах освіти та в інших суб'єктах освітньої діяльності з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях для оволодіння програмними результатами, практичними вміннями і навичками та набуття певної кваліфікації. У вищій освіті дуальна форма є одним зі способів здобуття освіти здобувачами денної форми здобуття освіти [1].

Батьківщиною дуальної освіти є Німеччина. Саме там уперше запровадили принцип навчання 70/30. Він передбачає 30 % навчання в професійних школах із вивченням теорії й 70 % практики на підприємствах. Так, у Німеччині та Швейцарії в закладах професійно-технічної освіти учні можуть навчатися та працювати, водночас, уже після 9 класу. А під час роботи на підприємстві підлітки отримують заробітну плату. Такий підхід допомагає адаптувати навчальні програми до умов ринку праці, зменшити безробіття та стимулювати економічний розвиток країни [2].

Основні принципи дуальної освіти охоплюють спільну розробку навчальних програм (заклади освіти та підприємства разом визначають необхідний зміст навчальних програм, виходячи з потреб ринку праці та специфіки роботи підприємств), розподіл навчального часу (зазвичай студенти проводять 60-70 % навчального часу на підприємстві, де отримують практичний досвід, а решту – у закладі освіти, де опановують теоретичні знання), наставництво та супровід (на підприємствах студенти працюють під керівництвом досвідчених наставників, які допомагають їм набувати необхідних навичок та супроводжують їх протягом всього періоду практики).

В Україні дуальна освіта почала активно розвиватися у 2018-2019 роках з ініціативи Міністерства освіти і науки. Було реалізовано кілька пілотних проєктів, які охопили понад 40 закладів освіти та близько 100 підприємств у різних регіонах [3]. Упровадження цієї системи було підтримано міжнародними організаціями, як-от GIZ та USAID, які надали консультаційну та фінансову підтримку.

Позитивні результати пілотних проєктів свідчать про ефективність дуальної освіти. За даними Міністерства освіти і науки України, понад 80 % випускників дуальних програм отримали пропозиції на роботу від підприємств, де проходили практику. Це підкреслює важливість інтеграції теоретичних знань з практичними навичками та співпраці між закладами вищої освіти та роботодавцями.

Основними перевагами впровадження дуальної освіти є:

- працевлаштування студентів – студенти, які проходять дуальне навчання, мають значні переваги під час працевлаштування: вони не тільки

володіють теоретичними знаннями, але й мають досвід роботи, що є вагомим аргументом для роботодавців;

- підвищення якості підготовки фахівців – співпраця з підприємствами дає змогу адаптувати навчальні програми під актуальні вимоги ринку, що підвищує якість підготовки фахівців;

- скорочення адаптаційного періоду – завдяки практиці на підприємствах студенти краще адаптуються до умов роботи та швидше долучаються до професійної діяльності після завершення навчання.

Основними недоліками впровадження дуальної освіти є:

- недостатність законодавчої бази – в Україні на сьогодні відсутні чіткі нормативно-правові акти, що регулюють дуальну освіту. Це ускладнює її впровадження та розвиток, особливо у випадках, коли потрібно узгодити співпрацю між закладами вищої освіти та роботодавцями;

- фінансові обмеження – реалізація дуальної освіти потребує значних фінансових витрат як з боку закладів освіти, так і з боку підприємств. Це містить витрати на організацію практичних занять, оплату наставників, оновлення матеріально-технічної бази;

- низький рівень обізнаності та підготовки – багато закладів вищої освіти та підприємств ще не мають достатнього досвіду впровадження дуальної освіти, що стримує її розвиток.

Дуальна освіта в Україні має великий потенціал для розвитку. Вона сприяє підвищенню якості підготовки фахівців та зменшенню безробіття з-поміж молоді. Проте, для повноцінного впровадження цієї системи необхідно вирішити низку питань, зокрема розробити відповідну нормативно-правову базу, забезпечити фінансову підтримку та провести широку інформаційну кампанію.

Запровадження дуальної освіти є важливим кроком у напрямку модернізації системи освіти в Україні, що дасть змогу підвищити конкурентоспроможність випускників на ринку праці та забезпечить економічне зростання країни.

Список використаних джерел

1. Про затвердження Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти : Наказ МОН від 13.04.2023 № 426. URL : https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/89459/

2. Вчитися та заробляти: що таке дуальна освіта та як вона працює за кордоном і в Україні. URL : <https://nus.org.ua/articles/vchytysya-ta-zaroblyaty-shho-take-dualna-osvita-ta-yak-vona-pratsyuye-za-kordonom-i-v-ukrayini/>

3. У 44 закладах стартував пілотний проєкт із впровадження дуальної освіти – він триватиме до 2023 року. URL : <https://mon.gov.ua/news/u-44-zakladakh-startuvav-pilotniy-proekt-iz-vprovadzhennya-dualnoi-osviti-vin-trivatime-do-2023-roku>

ОСАДЧА Л. К., ТКАЧУК Л. Л. Міжнародний досвід упровадження дуальної форми здобуття освіти у ВСП «Рівненський технічний фаховий коледж Національного університету водного господарства та природокористування»	113
МАНДРИКА Тетяна Досвід упровадження елементів дуальної освіти в сучасному коледжі	117
СУХІН Вячеслав, ПРИХОДЬКО Олег Застосування елементів дуальної форми освіти під час вивчення ветеринарних дисциплін здобувачами освіти Новомосковського фахового коледжу ДДАЕУ	119
ЧАПЛІНСЬКИЙ Юрій, ЧАПЛІНСЬКА Катерина Перспективи впровадження дуальної освіти в Україні	121
КУЗНЄЦОВА Тетяна Дуальна освіта як одна з умов формування професійної компетентності фахових молодших бакалаврів	124
КОРДІЙ Олена Проблематика навчально-методичного забезпечення дуальної форми здобуття освіти	128
ЛЕМІШ Наталія Дотримання принципів академічної доброчесності під час дуальної форми здобуття освіти: міжнародний досвід	130
НЕЗЛІНА Олена, ТВЕРДОМЕД Володимир Міжнародний досвід підготовки фахівців з дуальної форми навчання	132
САСІМОВА Інна, БУРЦЕВА Ольга, ФЕСИК Артем Вплив практики на формування ціннісно-професійних орієнтацій студентів і здобуття дуальної форми освіти	135
БОЛЬШАЯ Оксана, ІЩЕНКО Інна Досвід дуальної освіти у Польщі	138
ВЕЛИЧКО Тамара, НАГАЧЕВСЬКА Світлана, ВЕЛИЧКО Олександр Дуальна освіта в контексті підготовки фахових молодших бакалаврів з електричної інженерії	140
КАРЕБА Марина Сучасні тенденції та перспективи розвитку дуальної освіти в Україні	143
ЄВСЄЄВ Юрій, СУЛЯТИЦЬКА Тетяна Дуальна освіта: західноєвропейський досвід	145